

ECN 120: Øvingsoppgavesett 4 – Eirik sine løysingsforslag

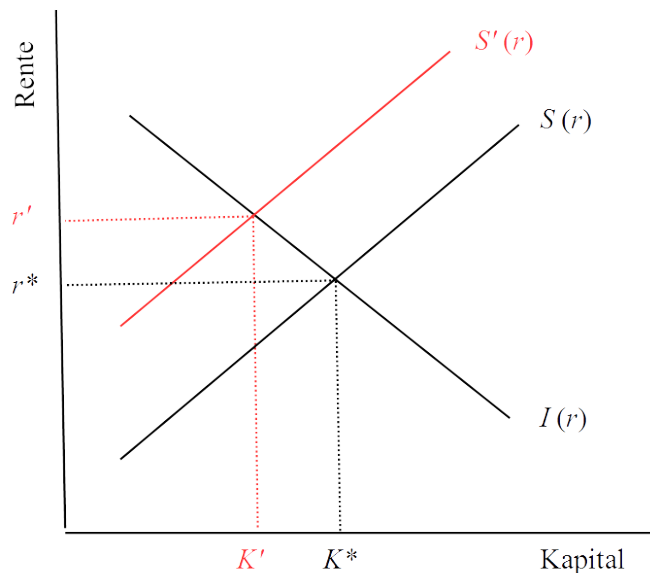
Finansmarkeder og valuta

Oppgave 4.1: Sentrale begrep og definisjoner

- (a) Realrenta kan omtrentlig skrives som
- **nominell rente minus inflasjon**
 - nominell rente pluss inflasjon
 - nominell rente
 - prisen på forbruk
- (b) Pengemarkedsrenta er
- prisen på kapital
 - **prisen på å være betalingsdyktig (= være likvid)**
 - lang
 - mellom-lang
- (c) Reservekravet er
- mengda reserver i kapitalmarkedet
 - mengda reserver totalt i kapital- og pengemarkedet
 - **den delen av pengemengda som ikke er tilgjengelig i pengemarkedet**
 - del delen av pengemengda som er tilgjengelig i pengemarkedet
- (d) Forventa deflasjon er normalt ikke ønskelig i en økonomi fordi prisene i neste tidsperiode blir:
- **lågere** ==> **lågere økonomisk aktivitet i dag**
 - høyere ==> høyere økonomisk aktivitet i dag
 - lågere ==> høyere økonomisk aktivitet i dag
 - lågere ==> sparinga reduseres i dag

Oppgave 4.2: Finans- og kapitalmarkedene

- (a) Hva menes med negativ sparing og hvordan påvirker det økonomien?
- Svar:** Negativ sparing innebærer at forbruket ($C + G$) er større enn verdiskapninga. Fra formelen for total sparing $S = Y - (C + G) < 0$ (under negativ sparing) og likevektsbetingelsa i kapitalmarkedet $S = I$ får vi at investeringene er negative, dvs. at framtidig produksjonsevne i økonomien avtar.
- Merknad:** Høg samla etterspørsel vil imidlertid også gi høge priser ==> signal til produsentene om høg etterspørsel. Det vil delvis motvirke denne første effekten ved at etterspørselen etter investeringer $I(r)$ skifter ut. Slike indirekte effekter er vanligvis svakere enn den første (direkte) effekten.
- (b) Vis grafisk hvordan en økning i renta i kapitalmarkedet fører til reduserte investeringer. Forklar hvorfor renta virker på denne måten.
- Svar:** En renteøkning i kapitalmarkedet fører til at investeringene faller. For å gjenopprette likevekt i kapitalmarkedet må sparekurva skifte fra $S(r)$ til $S'(r)$ som vist i figuren (neste side)

- (c) Hva skjer i kapitalmarkedene når investeringslysten øker, og hvordan påvirker det privat og offentlig forbruk.

Svar: Økt investeringslyst (etterspørsel etter investeringskapital) fører til at investeringskurven $I(r)$ i grafen ovafor skifter ut og til høyre. Den umiddelbare effekten er at samla forbruk ($C + G$) må gå ned (kommer fra nasjonalregnskapslinkninga $Y = C + G + I$ fordi BNP (Y) er gitt på kort sikt. Dette er også i samsvar med forståelsa vår av sparing: total verdiskapning – forbruk. Investeringene øker \implies må spare meir, og da må vi forbruke mindre.

Merknad: På lengre sikt vil jo investeringene viss de er vellykka føre til større produksjon (kommer fra produksjonsfunksjonen i makro $y = f(K, L)$ fra andre/tredje samling, dvs. at i påfølgende tidsperiode blir BNP større og man har større rom for å øke forbruket eller investeringene.

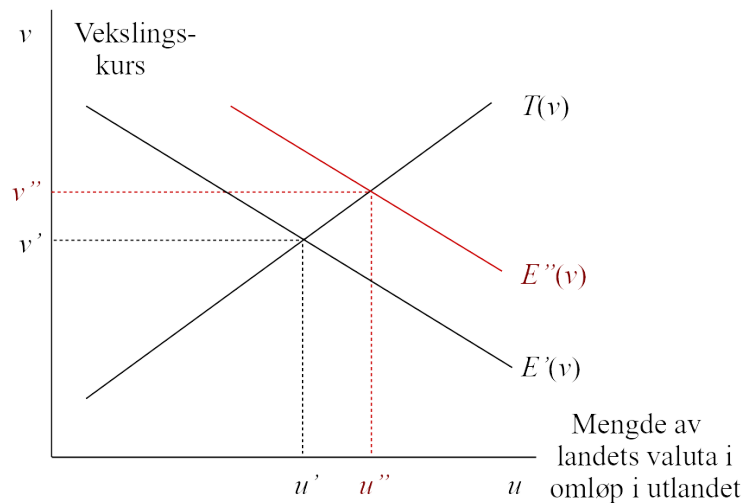
Oppgave 4.3: Valutamarkedene

- (a) Hva menes med at valutakursene virker sjølkorrigerende?

Svar: Når konkurranseutsatt næringsliv (de som produserer for eksport + de som konkurrerer med importerte varer) går bra (dårlig) så styrkes (svækkes) verdien av landets valuta. Det fører til at landets eksportvarer og import til landet blir dyrere (billigere), noe som demper (auker) aktiviteten i denne delen av næringslivet.

- (b) Tegn et vanlig valutamarked. Sett namn på aksene og vis hva som skjer når i dette valutamarkedet når eksporten i landet auker. Hva slags effekt er det vi ser?

Svar: Effekten som vises er sjølkorreksjon som følge av eksportoverskudd (høgere etterspørsel etter landets valuta i utlandet \implies høgere verdi på valutaen i utlandet \implies demping av eksporten)

- (c) Hvorfor kan det være fristende for et land å holde egen valutakurs kunstig låg?

Svar: Fordi det gjør egen eksport billigere, noe som gjør at eksportverdien målt i innenlandsk valuta blir større. På denne måten kan man få til en kunstig eksportdrevet vekst, og BNP øker raskere. (Merknad: Kina har vært eksponent for en slik politikk etter år 2000).

- (d) Hva er de største ulempene og risikofaktorene med å holde en kunstig låg valutakurs?

Svar: Den største økonomiske ulempen er at velferden innenlands synker fordi importen blir dyrere enn den ellers skulle ha vært. De viktigste risikofaktorene er (i) at kunstig dyr import kan uløse krav om lønnsøkninger og uro i arbeidsmarkedene, og (ii) at handelspartnere svarer med straffetiltak mot eksportlandet som ekstra toll. Både (i) og (ii) kan føre til at den eksportdrevne økonomiske veksten avtar.

- (e) Hva er de største fordelene med flytende valutakurs i forhold til fastkurs?

Svar: Sjølkorreksjon og et signal om omverdenen si vurdering av de økonomiske forholda i et land.